महाबु गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

रानीवन, दैलेख

कर्णाली प्रदेश, नेपाल

आर्थिक ऐन

२०७४

सभाबाट स्वीकृत मिति :-	२०७४ असार २६

प्रमाणीकरण मिति : २०७४ असार २६

महाबु गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन२०७४

महाबु गाउँपालिकाको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावनाः महाबु गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम महाबु गाउँ सभा सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७४” रहेको छ ।
   (२) यो ऐन २०७४ साल श्रावण १ गतेदेखि महाबु गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **सम्पति करः** महाबु गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. **भूमि कर (मालपोत)ः** महाबु गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. **घर वहाल करः** महाबु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. **व्यवसाय करः** महाबु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवा मा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करः** महाबु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. **सवारी साधन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. **विज्ञापन करः** महाबु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९. **मनोरन्जन करः** महाबु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०. **बहाल बिटौरी शुल्कः** महाबु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११. **पार्किङ शुल्कः** महाबु गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

१२. **ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्यापफ्टीङ्ग शुल्कः**महाबु गाउँपालिका आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्याफ्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूचि (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. **सेवा शुल्क, दस्तुरः** महाबु गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनूसूचि १२ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१४. **पर्यटन शुल्कः** महाबु गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुवाट अनुसूची १३ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१५. **कर छुटः** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

१६. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधिः** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि महाबु गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

अनसुची - १

(दफा ३ संग सम्वन्धीत)

एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा करका दरहरु

क्र.स.	विवरण	०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित दर
०१.	जग्गा जमिन प्रतिरोपनि	रु. ५
०२.	घरवास	
	फुसको घर	रु. ५०/-
	टिनको घर	रु. ७५/-
	पक्की घर	रु. १००/-

अनसुची - २

(दफा ४ संग सम्वन्धीत)

भुमी कर(मालपोत) दरहरु

क्र.सं.	जग्गाको क्षेत्रफल/विवरण	दर

अनसुची - ३

(दफा ६ संग सम्वन्धीत)

घरवाहल करका दरहरु

क्र.स.	घर/जग्गाको वहालको आम्दानी	करको दररेट वार्षिक रु.	कैफियत
१.	वार्षिक ५० हजार सम्म		
२.	वार्षिक ५० हजार देखि १ लाख सम्म		
३.	वार्षिक १ लाख भन्दा माथि		

अनसुची - ४

(दफा ६ संग सम्वन्धीत)

ब्यवशाय करका दरहरु

क.सं.	**विवरण**	**को ब्यवसाय करका दरहरु**		**२०७४/०७५ को लागी ब्यवसाय करका प्रशतावित दररेट**	
१.	दैनिक उपभोगका लागी विक्रि गर्ने	दर्ता	नविकरण	दर्ता	नविकरण
क.	किराना पसल (थोक विक्रेता)			९००	४००
ख.	किराना पसल (खुद्रा पसल) उच्च			६००	३००
ग.	किराना पसल (खुद्रा पसल) मध्यम			५००	२५०
घ.	किराना पसल (खुद्रा पसल) साधारण			३००	२००
२.	**स-साना ब्यवशाय गर्ने निम्नस्तरको**				
क.	कपाल काट्ने हजाम २ सिटको			३००	२००
ख.	भाँडा पसल			९००	५००
ग.	फोटो ग्राफर (फटो बनाईने)			७००	३५०
३.	**पेट्रोल डीजेल मोविल पसल**				
३.१	पम्पसेट राखेर वेच्ने			८००	६००
३.२	वजार घुमायर ट्याक्टर बाट बेच्ने			९००	६००
३.३	आयल स्टोर			२०००	१५००
४	बंगुर पालन फर्म दर्ता			५००	४००
५	कुखुरा पालन फर्म दर्ता			५००	४००
५.१	दाना उद्योग पसल-पसु			४००	३००
५.२	पोल्टी फर्म			५००	४००
६	सौर्य उर्जा प्रा.लि.			१०००	८००
७	नोटरी पब्लीक			७००	५००
८	कृषी समुह दर्ता			५००	४००
९	एग्रोभेट			७००	५००
०४	हार्डवेयर पसल				
क	हार्डवेयर पसल छड सिमेन्ट कर्कट पाता उच्च			१५००	१२००
ख	हार्डवेयर पसल छड सिमेन्ट कर्कट पाता मध्यम			१२००	८००
ग.	रंग रोगन सिसा प्लाईउड पसल			८००	५००
घ.	विजुलीको समान भएको ठुलो पसल			८००	५००
ङ	विजुलीको समान भएको साधारण पसल			३००	२००
च	वाथरुमाका समान (स्यानिटरी पसल)			८००	५००
५	पउरोटी आईसक्रिम खध्य सामाग्री उध्योग			८००	५००
६	रेडियो ईलेक्ट्रोनिक्स क्यामरा फ्रीज आदी				
क	घडी चस्मा मर्मत पसल			४००	३००
ख	रेडीयो,टि.भि. र क्यामराको मर्मत पसल तथा			८००	५००

	मोवाईल विक्रि तथा मर्मत पसल				
ग	हिटर,फ्रीच,ईलेक्ट्रोनिक्स बेच्ने पसल			४००	३००
घ	स्टोभ,ग्याँस चुल्हो र प्रेसर कुकर ममर्त पसल			२००	१००
ङ	ग्याँस सिलीण्डर विक्रेता पसल			१०००	८००
०७	फर्निचर तथा काठको सामाग्री विक्रेता				
क	काठ र स्टिलको फर्निचर उद्योग			१५००	१०००
ख	काठको फर्निचर उद्योग			१५००	१०००
ग	अन्य उद्योग			१५००	१०००
घ	कार्पेट उद्योग			१५००	१०००
ङ	काठको स्टील फर्निचर मिश्रीत उच्च			१५००	१०००
च	काठको स्टील फर्निचर मिश्रीत मध्यम			१५००	१०००
ज	काठको स्टील फर्निचर मिश्रीत सधारण			८००	५००
०८	कपाडा तथा तयारि पोशाक वाट				
क	पसल ठुलो			१०००	७००
ख	लुगा पसल सधारण			५००	४००
ग	धान कुट्ने,तेल पेल्ने मिल वाट प्रति अस्त्र शक्ति (मिल)			८००	५००
०९	कोल्ड डिक्स पसल			९००	६००
१२	होडिङ वोर्ड राख्ने संग नियमित रु. ....का दरले ब्यवसाय प्रचार र सेवा होडिङ वोर्ड प्रति स्क्वायर फटका रु.............. का दरले लाग्नेछ।				
क	चुरोट ठुलो लायन वोर्ड उच्च			८००	६००
ख	चुरोट ठुलो लायन वोर्ड मध्यम			६००	५००
ग	चुरोट ठुलो लायन वोर्ड साधारण			४००	३००
घ	अन्यको छ स्क्वायर भन्दा ठुलो सो भन्दा तलको लागी प्रति ब्यानर			३००	१००
१३	नाफा कमाउने उद्देश्यले स्थापित संस्था			१२००	६००
क	विज्ञापन एजेन्सी			१२००	६००
ख	परामर्ष दाता (कम्सल्टेन्सी)			१२००	६००
ग	बोर्डिङ स्कुल प्रावि			१२००	६००
घ	बोर्डिङ स्कुल नि.मा.वि.			१५००	८००
ङ	बोर्डिङ स्कुल मा.वि.			२०००	१२००
च	प्राईभेट क्याम्पस (प्राविधिक शिक्षालय)			२५००	१५००
छ	कुरीयर सेवा			२००	१००
ज	ढुवानि सेवा			२०००	१२००
झ	निजि वित्तिय कम्पनि			२०००	१२००
ञ	निजि बैंकहरु			२०००	१२०

					०
	क वर्गका बैंक			१८००	१२००
	ख वर्गका बैंक			१२००	९००
	ग वर्गका बैंक			१०००	६००
ट	सुन चाँदी पसल ठुलो			७००	४००
ठ	सुन चाँदी पसल मध्यम			५००	३००
ड	सुन चाँदी पसल साधारण			३००	२००
१४	डाक्टर,वैद्य,वकिल र ईन्जिनियरिङ व्यवसाय				
क	ईन्जिनियर			२०००	१८००
ख	वैद्य			२००	१००
ग	वरिष्ट अधिवक्ता			१०००	६००
घ	अधिवक्ता			७००	४००
ङ	साधारण लेखापढी			४००	२००
च	डाक्टर			१०००	६००
छ	परामर्श कन्सलटेन्सी			८००	५००
१५	ठेकेदार,अडीटिंग फर्म, निर्माण				
क	अडीटिंगको फर्म निर्माण कार्यको ठेकेदार क वर्ग			२०००	१५००
ख	अडिटिंगको फर्म निर्माण कार्यको ठेकेदार ख वर्ग			१५००	१२००
ग	अडीटींगको फर्म निर्माण कार्यको ठेकेदार ग वर्ग			१२००	८००
घ	अडीटींगको फर्म निर्माण कार्यको ठेकेदार घ वर्ग			१०००	६००
ङ	निर्माण सम्बन्धी ठेकेदार (घ) वर्ग			२००००	४०००
१७	पर्यटन उद्योग वाहेकका अन्य होटल रेष्टुरेण्ट				
क	पर्यटन स्तरका होटल तारे होटल लज प्रत्येक तारमा रु ...... थप गर्दै जाने				
ख	होटल एण्ड लज रेष्टुरेण्ट उच्चमा			२४००	१५००
ग	होटल एण्ड लज रेष्टुरेण्ट मध्यम			१५००	१०००
घ	होटेल छाप्रोमा			३००	२०

					०
१८	माछा मासु पसललाई			१०००	७००
१९	श्रृंगार र बिलासीता तथा अन्य समान विक्रेता				
क	कस्मेटीक पसल उच्च			३००	२००
ख	कस्मेटीक पसल मध्यम			२००	१५०
ग	कस्मेटीक पसल साधारण			४००	३००
घ	जुत्ता पसल छाला वा अन्य			५००	३००
ङ	जुत्ता पसल छाला तथा अन्य स्थानिय			६००	४००
च	भाँडा पसल उच्चमा			१०००	५००
छ	भाँडा पसल मध्यम			८००	४००
ज	भाँडा पसल साधारण			६००	३००
२०	कलर ल्याव कम्प्यूटर प्रशिक्षण केन्द्र				
क	कलर ल्याव			२०००	१२००
ख	कम्प्यूटर प्रशिक्षण केन्द्र			१५००	८००
ग	फटोकपि गर्ने पसल			७००	४००
घ	एमोनियम प्रीन्ट गर्ने पसल			४००	३००
ङ	टाईप ईन्स्टिच्यूट			५००	३००
च	दुध डेहेरी			५००	३००
२०	मोटरसाईकल मर्मत रिसोलिंग गर्ने				
क	मेटर मर्मत गर्ने वर्कसप वा ब्यक्ति			१०००	८००
ख	मोटर साईकल मर्मत			८००	६००
ग	साईकल रिक्सा स्टोभ मर्मत पसल			५००	३००
घ	रिसोलींग गर्ने कारखाना पसल			८००	६००
ङ	प्लास्टीकका अन्य माल समान बुन्ने				
च	आर्टिष्ट वर्कसप वा साईन वोर्ड ब्यानर लेख्ने			५००	३००
ज	मेशिनरि समानको पाठपुर्जा वेच्ने पसल			५००	३००
२२	स-साना चिया पसल र रेष्टुरेण्ट लाई				
क	चिया पसल राम्रो खालको			४००	२००
ख	मिठाई पसल			४००	२००
ग	भोजनालय राम्रो			६००	४००

घ	भोजनालय साधारण			४००	२००
ङ	साधारण चिया पसल			३००	१००
च	म:म पसल			८००	६००
ज	ठेलामा बेच्नेको लागी			४००	३००
२३	फलफुल तथा तरकारि पसल र औषधि पसल			८००	५००
२४	औषधि पसल			४००	२५०
क	औषधि पसल थोक विक्रेता			१२००	८००
ख	औषधि पसल खुद्रा विक्रेता			१०००	७००
ग	जडिवुटि पसल			८००	५००
घ	प्रीन्टीङ प्रेस अफसेटमा			१२००	८००
ङ	प्रीन्टीङ प्रेस साधारण			१०००	६००
च	स्टेसनरि तथा पुस्तक पसल उच्च			१०००	७००
छ	स्टेसनरि तथा पुस्तक पसल मध्यम			८००	५००
ज	स्टेसनरि तथा पुस्तक पसल **साधारण**			६००	३००
झ					
ञ	पत्र पत्रिका,			३००	१००
ट	भिडियो क्यासेट पसल तथा मर्मत			५००	२००
ठ	अन्य सवै खाले वर्कसप			१०००	७००
ड	भिडियो क्यासेट पसल			५००	३००
२५	कृर्षि सम्बन्धी ब्यवसाय			८००	५००
क	पसुपालन			५००	३००
ख	माहुरीपालन			५००	३००
ग	कुखुरा पालन			४००	२००
घ	फलफुल तथा तरकारि			४००	२००
ङ	नर्सरी			४००	२००
२६	मदिरा पसल				
क	मदिरा विक्रि पसल डिलर			२०००	१५००

ख	फुटकर मदिरा विक्रि पसल			१५००	१००० ०

अनसुची - ५

(दफा ७ संग सम्वन्धीत)

जडिबुटी, कवाडि र जिवजन्तु करका दरहरु

क. जडिबुटि

क्र.स.	कर शिर्षक	दर रु. वार्षिक ०७५/०७६	दर रु. वार्षिक ०७६/०७७
१.	**सुनगाभा प्रति के.जी.**		
२.	**टिमुर प्रति के.जी.**		
३.	**काफल बोक्रो प्रति के.जी.**		
४.	**काउलो प्रति के.जी.**		
५.	**पाखनवेद प्रति के.जी**		
६.	**चुत्रो बोक्रो प्रति के.जी.**		
७.	**समयो प्रति के.जी**		
८	**रुद्राक्षे प्रति के.जी.**	१०	८
९	**गुच्ची च्याउ प्रति के.जी.**	१००	९
१०	**बोभ्mो प्रति के.जी.**	५	१०
११	**काठ प्रति क्यू फीट(साल)**	१५	२५
१२	**काठ प्रति क्यू फीट(सल्ला)**		
१३	**कुकाठ प्रति क्यू फीट**		
१४	**जीवजन्तु हाडखोर प्रति गोटा**		

ख. कवाडि माल

क्र.स.	कवाडि मालको प्रकार	करको दर रेट रु. (प्रति क्विन्टल)	कैफियत
१.	खालि बोतल (मदिराको)		
२.	तामाको तार, पुरानो भाँडा		
३.	टिन/जस्ता		
४.	फलाम		
५.	काँस		
६.	अन्य		

अनसुची - ६
(दफा ८ संग सम्वन्धीत)
सवारि साधन कर तथा पटके कर

क्र.सं.	विवरण	रुपैंया	कैफियत
१	यात्रुवाहक बस	रु. ७५ प्रति ट्रीप	वार्षिक
२.	रिक्सा	रु. १००	वार्षिक
३.	अटो रिक्सा	रु. २००	वार्षिक
४.	जिप	रु. ५००	वार्षिक
५.	मोटरसाईकल	रु. १००	वार्षिक
२	ट्रक/ट्याक्टर	रु. ७५	प्रति ट्रीप
३	भडाका जिप	रु. ७५	प्रति ट्रीप
४.	निजि कार/जिप	रु. १००	प्रति ट्रिप

अनसुची - ७
(दफा ९ संग सम्वन्धीत)
विज्ञापन कर

क्र.सं.	विवरण	दर रु.(वार्षिक) आ.व. ०७५/०७६	दर रु.(वार्षिक) आ.व. ०७६/०७७
१.	होडिङ वोर्ड प्रति वर्ग फीट मदिरा तथा सुर्तिजन्य वाहेक	२०	२५
२.	होडिङ वोर्ड मदिरा तथा सुर्तिजन्य (प्रति वर्गफीट)	३०	३५
३.	ब्यानर सडक वारपार भएको (वढिमा १५ दिन)	१००	१५०
४.	ब्यानर पोलमा झण्ड्याउने प्रति पिस (वढिमा १५ दिन)	२०	२५

अनसुची - ८
(दफा १० संग सम्वन्धीत)
मनोरञ्जन कर

क्र.सं.	विवरण	दर रु.(वार्षिक) आ.व. ०७५/०७६	दर रु.(वार्षिक) आ.व. ०७६/०७७

१.	सिनेमा हल, मिडिया हल, सांस्कृतीक प्रदर्शन हल आदिमा प्रवेश शुल्क	५००	५००

अनसुची - ९

(दफा ११ संग सम्वन्धीत)

बहाल विरौटी सुल्क

क्र.सं.	विवरण	दर

अनसुची - १०

(दफा १२ संग सम्वन्धीत)

पार्कीङ शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दर

अनसुची - ११

(दफा १३ संग सम्वन्धीत)

ट्रेकीङ, कोयोक्रिड, क्यानोईङ, बन्जी जम्पीङ, जिप फ्लायर र र्‍याफ्टीङ शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दर

अनसुची - १२

(दफा १४ संग सम्वन्धीत)

सेवा शुल्क दस्तुर

क्र.सं.	सेवाको विवरण	दर

अनसुची - १३

(दफा १५ संग सम्वन्धीत)

पर्यटन शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दर